

CONSTRUCȚIILE MODALE ALE VERBULUI *A FI*

THE MODAL CONSTRUCTIONS OF THE VERB *FI* ‘BE’

(Abstract)

This paper describes an inventory of the patterns in which the verb *fi* ‘be’ functions as a modal verb, expressing either deontic (obligation) or dynamic (volition) modality. We associate the deontic meaning with the raising verb status and the dynamic one with the control verb status of the verb *fi*. In both situations, the common feature is that *fi* has a *small clause* as its complement. We try to exploit this feature further in order to get a unified approach for all the *fi*-types (copulative, auxiliary or modal).

Keywords: modal *be*, raising verb, control verb, small clause, dative subject.

1. Introducere

Acest studiu tratează structurile cu două verbe în care primul verb, *a fi*, are un înțeles modal într-o plajă largă, pornind de la obligație, posibilitate sau permisiune până la voliție, capabilitate sau non-voliție (teamă sau grijă)¹. Al doilea verb, complementul lui *a fi*, poate apărea la diferite moduri: infinitiv, conjunctiv sau supin, după cum reiese din următoarele exemple²:

- *fi* + infinitiv:
- (1) *Nu mi-a fost a vedea ceva mai frumos.*
- *fi* + conjunctiv:
- (2) *Așa a fost să fie.*
- *fi* + supin:

---

¹ Problemele discutate aici sunt prezentate cu mai multe detalii și în lucrarea noastră „A fi ‘be’ as a modal verb in Romanian”, în Michael L. Kotin, Richard J. Whitt (eds), *To be or not to be? The Verbum Substantivum from Synchronic, Diachronic and Typological Perspectives*, Cambridge Scholars Publishing, 2015.

² Majoritatea exemplelor din acest articol sunt luate din Dicționarul Limbii Române (DLR 2010), care adună cuvinte și sensuri din scrierile secolelor 14–20.

(3) *Îmi este de cântat.*

Exemplele de mai sus arată că modalul *a fi* nu este doar un verb de ridicare cum sunt și celelalte modale, ca în (1) și (2), ci poate fi și verb de control, ca în (3). De-a lungul timpului, limba română și-a întărit structurile cu modalul *a fi* ca verb de control (având propriul său subiect referențial în dativ) pentru a exprima o stare umană psihologică.

Structurile modale analizate aici ilustrează cel mai bine faptul că *a fi* subcategorizează pentru o propoziție redusă, engl. *small clause*, abreviată de aici înainte cu SC (adică o propoziție cu predicat verbal la mod nepersonal sau cu predicat non-verbal). În cazul de față, SC constă dintr-un predicat non-finit și un subiect, care fie este preluat de *fi* (prin ridicare), fie este partajat cu *fi* (prin control). Astfel exploatăm ideea că *fi* cere un complement SC extinzând-o și la alte tipuri de *fi* (copulativ, (semi)-auxiliar și chiar existențial) pentru a obține o abordare unificată. De pildă, *fi* copulativ are, de asemenea, un complement SC, datorită faptului că odată ce o categorie non-verbală apare ca predicat, el dobândește proprietatea de a subcategoriza pentru un subiect (înțeles în sens larg ca subiect al predicăției), după cum observă Augustinova (2006: 17). Acest lucru este vizibil în fenomenul de omisiune a verbului *a fi* din limbile slave, unde un predicat non-verbal și subiectul său formează o propoziție cu înțeles de sine-stătător, care poate deveni complementul SC al verbului copulativ. Acest fapt determină o mutare de accent al analizei de la verbul *a fi* către SC. În realitate, ceea ce este central ca predicăție cu semnificație este SC, în timp ce *a fi* este doar un fel de operator de finitudine.

Potrivit clasificării lui Palmer (2001) privind modalitățile de eveniment, verbul *to be* poate exprima o modalitate deontică sau una dinamică. Modalitatea deontică se referă la factori externi care condiționează individualul relevant exprimând obligație, posibilitate, permisiune etc. Cea dinamică, în schimb, se referă la factori interni, exprimând voința individualului relevant sau abilitatea acestuia de a face ceva. În ceea ce urmează vom diviza prezentarea tiparelor modale ale lui *a fi* potrivit acestei distincții, asociind semnificația deontică cu statutul său de verb de ridicare (în secțiunea 2) și semnificația dinamică cu statutul de verb de control (în secțiunea 3). În secțiunea 4 propunem o abordare unificată a verbului *a fi* și încheiem cu concluzii.

2. Tipare cu *a fi* ca verb de ridicare

Verbul modal de ridicare *a fi* exprimă o condiție externă asupra unei entități sau fapt. Aceasta poate fi o (pre)destinare, un soroc, o constrângere (fizică sau morală), o posibilitate etc. De multe ori nu se poate stabili exact care dintre aceste semnificații predomină într-un anumit context.

Tiparele prezentate aici sunt caracterizate prin două aspecte: prin trăsăturile morfosintactice ale verbului *a fi* și prin trăsăturile morfosintactice ale

complementului său verbal (Verb), după cum se vede în Tabelul 1. Aproape orice combinație dintre cele două părți este posibilă.

<i>A fi</i>		Verb	
a.	impersonal	1.	infinitiv
b.	Dativ + fi.3sg.	2.	conjunctiv
c.	personal	3.	<i>de supin</i>

Tabelul 1. Trăsăturile lui *a fi* și ale complementului său verbal

Trăsătura „Dativ + fi. 3sg.” are semnificația că *a fi* apare doar la persoana a treia singular, având un complement nominal (de fapt subiectul) în dativ.

Pentru simplificare, numerotăm în continuare tiparele după trăsăturile morfosintactice ale Verbului (cu itemii 1, 2 și 3), iar în interiorul fiecărui item, dăm trei exemple (notate cu a, b și c) pentru fiecare variantă morfosintactică a lui *a fi* (v. Tabelul 1).

1. **Fi + infinitiv.** Acest tipar este înregistrat din secolul 16, inițial în literatura religioasă tradusă din slavonă.

- (4) a. *De aciasta nu iaste a se miera.*
 b. *Caută ce-mi fu a păți.*
 c. ... *sămânța ce este a se semăna.*

În zilele noastre, exemple similare se găsesc doar în literatura bisericească și în scrierile cu iz arhaic.

2. **Fi + conjunctiv.** Acest tipar se găsește din secolul 16 până în secolul 19.

- (5) a. *Unde easte împăratul Iudeilor să nască.*
 b. *Pre Dumnezău, cui are hi să-l slujească, ei-l pierd.*
 c. *Bietul Nicolai era să rămâie acasă...*

În româna modernă, această structură este folosită doar în contexte foarte speciale, dar destul de frecvente:

– în propozițiile condiționale care exprimă o eventualitate: *Dacă/Când va fi să pleci anunță-mă.* În limba vorbită există, de asemenea, idiomul *dacă este* (pentru *dacă este să fie* sau *dacă este cazul*): *Dacă este, vorbim.*

– la indicativul imperfect al lui *a fi* pentru a exprima iminența unui eveniment: *Era să cad.*

– în propozițiile interogativ-relative care sugerează o incertitudine: *Cu cine era să dansez?* sau *Nu știu când va fi să te mai văd.*

– în idiomul *așa a fost să fie.*

3. **Fi + de supin.** Structura cu supin este cunoscută din secolul 17 și încă apare în româna contemporană. Semnificația sa veche este „este timpul să/

este cazul să”, unde verbul *a fi* funcționează ca un verb existențial, după cum se menționează în DLR (2010). În același timp, forma verbală „*de supin*” semnifică o obligație sau o necesitate, care este transferată asupra întregii structuri (inclusiv lui *a fi*). Din acest motiv, DLR înregistrează exemplul (6) de două ori, atât pentru ipostaza existențială, cât și pentru cea modală a lui *a fi*. Acest lucru subliniază limita foarte fină dintre cele două semnificații ale acestui verb.

- (6) a. *Când a fost de sărutat, Ea m-a pus la frământat.*
 b. –
 c. *Aceste lucruri sunt de reparat.*

În româna modernă, sunt folosite ambele structuri, din (6)a și (6)c.

Absența exemplului (6)b marchează faptul că structura cu „Dativ + fi. 3sg. + *de supin*” nu este înregistrată cu semnificație deontică, ci doar cu una dinamică. Trebuie menționat că de-a lungul timpului, structurile „Dativ + fi. 3sg. + infinitiv/conjunctiv/supin” s-au specializat pentru exprimarea modalității dinamice, ceea ce a obligat verbul *a fi* să devină verb de control, după cum se va vedea în secțiunea următoare.

3. Tipare cu *a fi* ca verb de control

Întărirea caracterului de verb de control al lui *a fi* în construcțiile cu dativ a fost probabil favorizată de structurile vechi de tipul *mi-e foame*, *mi-e milă* sau *mi-e de tine*, în care în locul Verbului apare un nominal. În acestea, potrivit lui Cornilescu (2009), dativul are rolul semantic de Experimentator și este subiectul predicatului exprimat de nominal (e.g. *foame*, *milă*), împreună cu care dativul formează o SC. Cornilescu extinde analiza la construcții în care nominalul este înlocuit de un verb non-finit, ca în (7) și (8) sau de o propoziție întreagă, ca în (9) și (10). Toate aceste construcții au în comun faptul că Dativul exprimă o atitudine modală față de conținutul complementului propozițional (teamă, sentiment, afinitate etc.), iar verbul *a fi* a devenit un verb de atitudine propozițională (Cornilescu 2009: 212).

Diferite structuri s-au specializat pentru diferite atitudini propoziționale. Pentru exprimarea dorinței, sunt folosite următoarele două tipare:

i) **Dativ + *a fi* + infinitiv**. Această structură este veche, datând din secolul 17.

- (7) ... *a căsca nu le-ar fi fost.*

ii) **Dativ + *a fi* + *de supin***. Aceasta pare să fie mai recentă, abia din secolul 19.

- (8) *Dacă nu ți-a fost de cumpărat...*

Pentru a exprima grijă sau teamă se folosesc următoarele structuri, cu complemente propoziționale, datând și ele din secolul 19:

i) **Dativ + *a fi* + conjunctiv negativ.**

- (9) a. ... *mi-e să nu poticnesc.*
b. *Mi-e să nu plece toți.*

ii) **Dativ + *a fi* + *că*...**

- (10) a. *Mi-e că mă ard.*
b. ... *mi-e că te-i supăra.*

Când Dativ + *a fi* exprimă o îndemânare sau o abilitate, se adaugă un adverb de mod (cele mai utilizate fiind *ușor* sau *greu*) și un complement verbal la conjunctiv:

Dativ + *a fi* + *ușor/greu* + conjunctiv.

- (11) a. *Mi-e ușor să cânt.*
b. *Lui Ion îi era greu să plece.*

Cornilescu (2009: 211–212) consideră că în toate aceste structuri *a fi* declanșează ceea ce autoarea numește Dative Raising¹. Cu alte cuvinte, *a fi* are o SC ca unic complement, al cărui subiect Experimentator în dativ este ridicat de *a fi*. Totuși, noi pledăm pentru tratarea lui *a fi* ca verb de control. Aceasta înseamnă că pe lângă complementul SC, *a fi* are propriul său subiect în dativ, căruia îi atribuie rolul de Experimentator. De altminteri, *a fi* prezintă mai multe trăsături specifice verbelor de control. Să considerăm exemplul din (12):

- (12) *Lui Ion îi este a-i vizita pe părinți.*

În primul rând, *a fi* are un complement SC și propriul său subiect argumental, pe care îl partajează cu verbul *a vizita*, a se vedea indexul *i* din (13)a. Astfel subiectului îi sunt asociate roluri semantice diferite (Experimentator / Agent) de la fiecare dintre cele două verbe. Abordarea din Cornilescu (2009) nu poate da seama de această dublă atribuire de rol semantic. În al doilea rând, *a fi* are întotdeauna subiect personal (animat) în dativ, care nu poate fi omis – (13)b. Subiectul este exprimat obligatoriu de un clitic în dativ, în timp ce grupul nominal corespunzător îl poate dubla în mod opțional – (13)c. În final,

¹ "The Dative originates as the subject of the small clause complement of *fi* and ends up in the Spec, TP position of the mai clause" (Cornilescu 2009:199).

pasivizarea poate schimba semnificativ semnificația: (12) poate fi adevărată în circumstanțe în care (13)d ar fi falsă.

- (13) a. *Lui Ion*ⁱ_{Subiect.EXPERIMENTATOR} *îi este* [_{SC} *e*ⁱ_{Subiect.AGENT} *a-i vizita pe părinți*]_{Complement}
 b. **Este a-i vizita pe părinți.*
 c. *(Lui Ion) *(îi) este a-i vizita pe părinți.*
 d. *Părinților le este a fi vizitați de Ion.*

În ceea ce urmează, lăsăm deoparte distincția ridicare/control deoarece nu este relevantă dintr-un anumit punct de vedere structural¹. Ceea ce este comun și important pentru analiza noastră este că *a fi* subcategorizează pentru o *small clause*. În secțiunea următoare încercăm să exploatăm această trăsătură și să arătăm că ea permite un taratament unificat a lui *a fi* (pentru *a fi* copulativ, auxiliar, modal și chiar existențial, ca și pentru omiterea lui).

4. Aspecte ale unei abordări unitare

În unele structuri, verbul *a fi* poate fi văzut ca cel mai neutru verb de ridicare. El face ca un fapt să fie actual (prin trăsăturile sale verbale) fără nicio semnificație suplimentară (i.e. modală, aspectuală etc.). De pildă, *a părea* are semnificația ‘pare să fie cazul că...’, *a trebui* – ‘trebuie să fie cazul că...’, *a continua* – ‘continuă să fie cazul că...’, în timp ce *a fi* are semnificația ‘(pur și simplu) este cazul că...’.

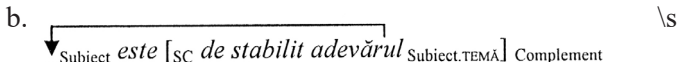
Deși Benveniste (2000 [1960]) susține importanța distincției dintre valoarea predicativă și cea nepredicativă (i.e. copulativă sau de (semi)auxiliar) a lui *a fi*, se poate demonstra că prin tratarea lui *a fi* ca verb de ridicare această distincție devine sintactic nerelevantă. De pildă, pentru structura din (14)a, GLR (2005: 515) admite două analize gramaticale, (14)b și (14)c.

- (14) a. *Este de stabilit adevărul.*
 b. *Este (=predicat) de stabilit (=subiect al lui este) adevărul (=subiect al lui de stabilit).*
 c. *Este (=copulă) de stabilit (=predicat nominal) adevărul (=subiect al lui este).*

Totuși, dacă substantivul *adevărul* precedă verbul *a fi*, ca în *Adevărul este de stabilit* (cu exact aceeași semnificație), GLR menționează că doar analiza din (14)c este corectă. Acest lucru s-ar întâmpla ca și cum ordinea dependențelor ar putea schimba natura verbului *a fi* (prin anularea statutului său predicativ).

¹ Există cercetători care minimizează distincția structurală dintre ridicare și control. De pildă, Alboiu (2007) propune o analiză a controlului obligatoriu în română analog cu cea a predicatelor de ridicare.

În schimb, dacă *a fi* este tratat ca verb de ridicare, ambele exemple, *Este de stabilit adevărul / Adevărul este de stabilit*, capătă o singură analiză, cea din (15)a, reprezentată în (15)b:

- (15) a. *Este* (=predicat) *de stabilit* (=complement al lui *este*) *adevărul* (=subiect atât al lui *este*, cât și al lui *de stabilit*).
- b.

Trebuie menționat că, pentru această structură, verbul *a fi* este sensibil la numărul subiectului, indiferent de poziția acestuia, ceea ce face problematică dubla analiză din GLR (2005):

- (16) a. *Sunt / *Este de stabilit prioritățile.*
b. *Prioritățile sunt / *este de stabilit.*

Aceasta arată că acordul subiect-verb în acest fel de ridicare este obligatoriu. Tipul acesta de structură este analizat în detaliu în Soare (2002).

Exemplele discutate aici conțin modalul *a fi*, dar analiza ca verb de ridicare a fost deja extinsă în literatură la corespondentul lui *a fi* din engleză (*to be*) pentru copulativ și auxiliar. Borsley (1991: 143) oferă următoarele ilustrări privind derivările pentru copulativul *be* (17)a, auxiliarul aspectual *be* (17)b și auxiliarul pasiv *be* (17)c:

- (17) a. e is [_{SC} Ben strong] => Ben_i is [_{SC} e_i strong]
b. e is [_{SC} Ben running] => Ben_i is [_{SC} e_i running]
c. e was [_{SC} e arrested Ben] => e was [_{SC} Ben_i arrested e_i] => Ben_i was [_{SC} e_i arrested e_i]

Trebuie remarcat că tipul predicatelor din SCs este acela care diferențiază caracterul lui *to be* (copulativ sau auxiliar etc.), deoarece, altminteri, *to be* are comportament neutru și uniform.

Ionescu (2013) tratează verbele copulative românești, precum *a fi*, *a deveni*, *a însemna* etc. ca verbe de ridicare dintr-o perspectivă lexicalistă. O asemenea perspectivă susține că verbele au, în funcție de diferitele lor semnificații, diferite cadre de subcategorizare în lexicon, care se actualizează corespunzător în sintaxă. Acest fapt sugerează că în loc să clasificăm verbul *a fi* în atât de multe categorii (predicativ, copulativ, auxiliar sau modal), el poate fi tratat ca orice alt verb cu mai multe cadre de subcategorizare. Unele dintre ele par a fi foarte asemănătoare, după cum încercăm să arătăm în această secțiune. O asemenea similaritate este pusă în evidență și de Cornilescu (2009), care pune în legătură structura din (18)a (cu *a fi* organic/modal) cu cea din (18)b (cu *a fi* existențial):

- (18) a. *Îmi este foame / a cânta.*
b. *Sunt mari compozitori.*

Punctul de plecare al argumentației lui Cornilescu este teoria *propozițiilor existențiale ca inversări ale propozițiilor locative*. Zamparelli (1995: 186) este primul care a remarcat această legătură dintre propoziții ca cele din (19):

- (19) a. *There is a man in the garden.*
b. *A man is there in the garden.*

Ambele au înțelesul de bază că ceva (THING) se află într-un anumit loc (LOCation), dar că au perspective răsturnate (cf. Borschev și Partee 2002): perspectiva *locului* în (19)a, reprezentată de (20)a, și perspectiva obiectului în (19)b, reprezentată de (20)b:

- (20) a. BE(LOC, THING)
b. BE(THING, LOC)

Propoziția (19)a este *despre un loc* în spațiu. Acestui loc îi este atribuită o proprietate, anume că el reprezintă sau conține un om. De aceea, *There is a man in the garden* poate fi parafrazat spunând că ‘un anumit loc care este în grădină conține un om’. Propoziția (19)b este *despre un om* și aserțază că acesta este într-un anumit loc determinat deictic.

Perspectiva *locului* este marcată printr-un subiect sintactic nereferențial, care este exprimat în engleză (*there*), germană (*es*), franceză (*il*), italiană (*ci*) etc., dar este ascuns în română (vezi (18)b) și în ebraică (cf. Hazout 2004: 413).

Cornilescu arată mai departe că structura subsidiară a exemplelor din (p18) este cea din (21) (unde GN înseamnă grup nominal, iar GC – grup complementizor):

(21)	Dativ	+	fi	+	GN/GC
	(i) Loc (Mental)		fi		proprietate/propoziție
	(ii) Loc (Fizic)		fi		proprietate/propoziție

Cu alte cuvinte, *a fi* organic (*îmi este foame*) și *a fi* modal (*îmi este să nu plece toți*) atribuie fiecare o proprietate sau o propoziție unui Loc Mental (i.e. Experimentatorul) care, în sintaxă, devine vizibil după ridicare ca subiect în dativ. Pe aceeași linie, *a fi* existențial (*Sunt și mari compozitori*) atribuie o proprietate (sau o propoziție)¹ unui Loc Fizic, care este supus ridicării, dar care, în română, rămâne un locativ (indefinit sau abstract) neexprimat.

¹ A se vedea Cornilescu (2009: 223–225) pentru argumentația că GN exprimat

Cea mai relevantă dovadă pentru posibilitatea de a trata pe *a fi* într-o manieră unitară este fenomenul de omitere a lui. Augustinova (2006: 13) menționează că în rusă există un spectru larg de construcții în care se poate omite verbul *a fi*, incluzând categorii predicative (22)a, predicății asertive (22) b și identificaționale (22)c, precum și construcții locative (22)d, existențiale (22)e și posesive (22)f.

- (22) a. *On gord rezul'tatami.*
El [este] mândru de rezultate.
- b. *On durak / tolstyj / vysokogo rosta.*
El [este] nebun/gras/de înălțime mare.
- c. *On – brat Ivana.*
El [este] fratele lui Ivan.
- d. *On na sobranii.*
El [este] la o ședință.
- e. *Za uglom magazin.*
[Există] un magazin după colț.
- f. *U Kati samovar.*
Katia [are] un samovar.

O diversitate similară pentru propoziții fără verb finit se găsește și într-o varietate de engleză afro-americană, după cum arată Sag și Wasow (1999: 324) prin exemplele din (23):

- (23) a. *It wild.*
- b. *You in trouble.*
- c. *Leslie the boss.*
- d. *Somebody coming to dinner.*
- e. *Jean interviewed by a reporter.*

Este important de subliniat că toate aceste exemple sunt propoziții de sine-stătătoare cu semnificații complete. Adică, prin ele însele, au înțeles asertiv, identificațional, locativ, existențial etc. iar *a fi*, când apare, nu are nicio contribuție semantică¹. De aceea, *a fi*, în majoritatea cazurilor, este neutru; el ia astfel de predicății sub forma complementelor exprimate prin SC și le oferă finitudine.

este un predicat, și nu subiectul lui *a fi*.

¹ Această remarcă vizează clasificarea frecventă a lui *a fi* ca verb existențial, precum și drept copulă asertivă, identificațională etc, sau ca auxiliar. De fapt, predicăția în sine susține o astfel de clasificare, indiferent de *a fi*.

5. Concluzii

Verbul *a fi* în română, ca și alte modale, poate fi tratat în anumite situații ca verb de ridicare, iar în altele, ca verb de control. Statutul de verb de ridicare se dovedește a fi adecvat nu doar pentru modalul *a fi*, ci și pentru copulă și auxiliar. Există propuneri care tratează chiar și existențialul *a fi* ca verb de ridicare având ca subiect un Loc indefinit neexprimat.

Ca verb modal de ridicare (exprimând necesitate, obligație permisiune), *a fi* se găsește în mai multe tipare apărând limbajului bisericesc arhaic (datorate traducerilor masive din slavonă). În zilele noastre, aceste tipare apar în contexte speciale, iar structura Dativ + *a fi* + Verb s-a pierdut.

Ca verb modal de control (exprimând voliție, capacitate sau grijă) s-a specializat în structura Dativ + *a fi* + Verb (frecventă chiar și în româna modernă). În opinia noastră, statutul de verb de control explică cel mai bine rolul de Experimentator al Dativului (anume asignat de *a fi*), fenomenul de control obligatoriu/opțional și anumite diferențe de semnificație.

Cele două tipuri (adică de ridicare și de control) pot fi asociate cu două sau mai multe cadre de subcategorizare diferite ale aceluiași verb *a fi*, care au în comun faptul că au un complement SC. Acestor cadre de subcategorizare li se pot asocia semnificații diferite, de pildă, semnificație deontică, dinamică sau „neutră”.

BIBLIOGRAFIE

- Alboiu, Gabriela, 2007, “Moving forward with Romanian backward control and raising”, în Davies, W. D., S. Dubinsky (ed.), *New Horizons in the Analysis of Control and Raising*, Springer, p. 187–211.
- Augustinova, Tania, 2006, “A functional typology of copular “be”: towards an HPSG formalisation”, în *Proceedings of the 13 International Conference on HPSG. Abstracts*, 24–27 July, Varna, Bulgaria, p. 13–19.
- Benveniste, Émile, 2000, „*A fi* și *a avea* în funcțiile lor lingvistice”, în *Probleme de lingvistică generală*, vol. I, tradus de Lucia Magdalena Dumitru, București, Editura Teora, p. 178–197 [Publicată la origine ca «*Etre et avoir dans leurs fonctions linguistiques*», *Bulletin de la société linguistique de Paris*, 55, 1960, p. 113–134].
- Borschev, Vladimir, Barbara H. Partee, 2002, “The Russian genitive of negation: Theme-rheme structure or perspective structure?”, *Journal of Slavic Linguistics*, 10, p. 105–144.
- Borsley, Robert D., 1991, *Syntactic Theory: A unified approach*, London, Edward Arnold.
- Cornilescu, Alexandra, 2009, ”Restructuring strategies of the Romanian verb *fi* ‘be’ and the analysis of existential sentences”, în Kaiser, Georg A., Eva-Maria Remberger (ed.) *Proceedings of the Workshop “Null-Subjects, Expletives, and*

- Locatives in Romance*”, Arbeitspapier Nr. 123, Fachbereich Sprachwissenschaft der Universität Konstanz, Germany.
- DLR, 2010, *Dicționarul Limbii Române*, vol. VI (F–I/Î), București, Editura Academiei Române.
- GLR, 2005, *Gramatica Limbii Române*, vol. I *Cuvântul*, Valeria Guțu-Romalo (coord.), București, Editura Academiei Române.
- Hazout, Ilan, 2004, “The Syntax of Existential Constructions” *Linguistic Inquiry*, 35, p. 393–430.
- Ionescu, Emil, 2013, „Construcțiile cu nume predicativ: o abordare lexicalistă”, în *Limba română. Perspective actuale*, Iași, Polirom, p. 171–188.
- Palmer, Frank R., 2001, *Mood and Modality*, Cambridge Textbooks in Linguistics, New York: Cambridge University Press.
- Sag, Ivan, Thomas Wasow, 1999, *Syntactic Theory. A Formal Introduction*. CSLI Publications.
- Soare, Elena, 2002, *Le supin roumain et la théorie des catégories mixtes*. Thèse de Doctorat, Université de Paris 7.
- Zamparelli, Roberto, 1995, *Layers in the determiner phrase*. Ph.D. diss., University of Rochester.

Ana-Maria BARBU
Institutul de Lingvistică al Academiei Române
„Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti”, București